

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

TARYBOS DIREKTYVA 96/26/EB

1996 m. balandžio 29 d.

dėl leidimo verstis krovinių ir keleivių vežėjo kelių transportu verslu ir diplomų, pažymėjimų bei kitų oficialių profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų tarpusavio pripažinimo, skirto palengvinti šiems vežėjams naudojimąsi įsisteigimo laisve nacionalinio ir tarptautinio vežimo srityje

(OL L 124, 23.5.1996, p. 1)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	Tarybos direktyva 98/76/EB 1998 m. spalio 1 d.	L 277	17	14.10.1998
► <u>M2</u>	Tarybos direktyva 2004/66/EB, 2004 m. balandžio 26 d.	L 168	35	1.5.2004
► <u>M3</u>	Tarybos Direktyva 2006/103/EB 2006 m. lapkričio 20 d.	L 363	344	20.12.2006

iš dalies keičiama:

► <u>A1</u>	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	23.9.2003
► <u>A2</u>	Bulgarijos ir Rumunijos stojimo aktas	L 157	203	21.6.2005

TARYBOS DIREKTYVA 96/26/EB

1996 m. balandžio 29 d.

dėl leidimo verstis krovinių ir keleivių vežėjo kelių transportu verslu ir diplomų, pažymėjimų bei kitų oficialių profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų tarpusavio pripažinimo, skirto palengvinti šiems vežėjams naudojimąsi įsisteigimo laisve nacionalinio ir tarptautinio vežimo srityje

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 75 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydamosi Sutarties 189c straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi 1974 m. lapkričio 12 d. Tarybos direktyva 74/561/EEB dėl leidimo verstis nacionalinio ir tarptautinio krovinių vežėjo kelių transportu verslu ⁽⁴⁾, 1974 m. lapkričio 12 d. Tarybos direktyva 74/562/EEB dėl leidimo verstis nacionalinio ir tarptautinio keleivių vežėjo kelių transportu verslu ⁽⁵⁾ ir 1977 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 77/796/EEB dėl krovinių ir keleivių vežėjų kelių transportu diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo, įskaitant priemones, skirtas skatinti šiuos vežėjus veiksmingai pasinaudoti įsisteigimo teise ⁽⁶⁾, jau keletą kartų buvo iš esmės keistos; kadangi dėl racionalumo ir aiškumo šias direktyvas reikėtų sujungti į vieną;

kadangi transporto rinkos organizavimas yra vienas iš esminių veiksnių įgyvendinti sutartyje numatytą bendrą transporto politiką;

kadangi priėmimas priemonių, kuriomis siekiama derinti sąlygas, kuriomis suteikiamas leidimas verstis krovinių ar keleivių vežėjo kelių transportu (toliau — vežėjai kelių transportu) verslu, gali būti palankus šiems vežėjams veiksmingai pasinaudoti įsisteigimo teise;

kadangi reikia nustatyti bendras taisykles leidimui verstis nacionalinio ir tarptautinio vežėjo kelių transportu verslu, kad būtų galima užtikrinti, jog tokie vežėjai bus labiau kvalifikuoti, ir tokiu būdu prisidėti prie rinkos racionalizavimo, teikiamų paslaugų kokybės, kad tai būtų naudinga naudotojams, vežėjams ir visai ekonomikai, bei prisidėti prie didesnio kelių transporto saugumo;

kadangi todėl leidimo verstis vežėjo kelių transportu verslu suteikimo taisyklėse turėtų būti nurodomi tokie reikalavimai kaip gera vežėjų reputacija, finansinė padėtis ir profesinė kvalifikacija;

⁽¹⁾ OL C 286, 1990 11 14, p. 4 ir pakeitimas, pateiktas 1993 m. gruodžio 16 d.

⁽²⁾ OL C 339, 1991 12 31, p. 5 ir OL C 295, 1994 10 22, p. 30.

⁽³⁾ 1991 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 13, 1992 1 20, p. 443) ir 1994 m. balandžio 20 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 128, 1994 5 9, p. 136), 1995 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 356, 1995 12 30) ir 1996 m. kovo 28 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ OL L 308, 1974 11 19, 18 p. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 3572/90 (OL L 353, 1990 12 17, p. 12).

⁽⁵⁾ OL L 308, 1974 11 19, 23 p. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 3572/90 (OL L 353, 1990 12 17, p. 12).

⁽⁶⁾ OL L 334, 1977 12 24, p. 37. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 89/438/EEB (OL L 212, 1989 7 22, p. 101) ir klaidų ištaisymas (OL L 298, 1989 10 17, p. 31).

▼B

kadangi į šias bendras taisykles nebūtina įtraukti tam tikrų transporto rūšių, kurios yra ribotos ekonominės svarbos;

kadangi nuo 1993 m. sausio 1 d. patekimą į tarptautinio krovinių vežimo keliais rinką reglamentuoja pagal kokybinius kriterijus išduodamų Bendrijos licencijų sistema;

kadangi dėl geros reputacijos reikalavimo ir siekiant veiksmingai reorganizuoti rinką leidimai norintiems verstis vežėjo kelių transportu verslu turi būti suteikiami tik tiems prašytojams, kurie, pirma, neturi teistumo už sunkius baudžiamąją atsakomybę užtraukiančius nusikaltimus, įskaitant komercinio pobūdžio nusikaltimus, dėl kurių anksčiau nebuvo draudžiama verstis šiuo verslu, ir, antra, jei šie prašytojai laikosi vežėjo kelių transportu verslo nuostatų;

kadangi dėl tinkamos finansinės padėties reikalavimo ypač siekiant užtikrinti lygias įmonių galimybes įvairiose valstybėse narėse, būtina nustatyti tam tikrus kriterijus, kuriuos turi atitikti vežėjai kelių transportu;

kadangi dėl geros reputacijos ir finansinės padėties būtų tinkama pripažinti atitinkamus dokumentus, išduotus kompetentingos institucijos vežėjo kelių transportu kilmės šalyje arba šalyje, iš kurios jis atvyksta, kaip pakankamą įrodymą leidimui verstis šiuo verslu priimančiojoje valstybėje narėje;

kadangi dėl profesinės kvalifikacijos reikalavimo yra patartina reikalauti, kad pareiškimą (prašymą) padavęs vežėjas kelių transportu parodytų tokią kvalifikaciją išlaikydamas egzaminą raštu, bet kad valstybė narė galėtų atleisti pareiškėją nuo tokio egzamino, jei jis pateikia pakankamos praktinės patirties įrodymus;

kadangi dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo pažymėjimus, išduotus laikantis Bendrijos nuostatų dėl leidimo verstis vežėjo kelių transportu verslu, priimančioji valstybė narė turi pripažinti kaip pakankamą įrodymą;

kadangi reikia nuostatų valstybių narių savitarpio pagalbos sistemai, kuriamai dėl šios direktyvos taikymo;

kadangi ši direktyva neturi paveikti valstybių narių įsipareigojimų dėl II priedo B dalyje nurodytų direktyvų įgyvendinimo ar taikymo terminų,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I DALIS

Leidimas verstis vežėjo kelių transportu verslu*1 straipsnis*

1. Leidimą verstis krovinių ar keleivių vežėjo kelių transportu verslu reglamentuoja valstybių narių pagal šioje direktyvoje esančias bendras taisykles priimtos nuostatos.

2. Šioje direktyvoje:

▼M1

— „krovinių vežėjo kelių transportu verslas“

— tai bet kurios įmonės, vežančios krovinius automobiliais arba autotraukiniais, veikla samdos pagrindu ar už atlygį,

▼B

— „keleivių vežėjo kelių transportu verslas“

— tai veikla bet kurios įmonės, kuri specialiai sukonstruotomis ir įrengtomis transporto priemonėmis, pritaikytomis vežti daugiau kaip devynis asmenis, įskaitant vairuotoją, ir skirtomis tam tikslui, teikia keleivių vežimo paslaugas visuomenei ar konkre-

▼ B

čioms naudotojų kategorijoms už vežamo asmens arba transporto organizatoriaus mokamą mokesť,

— „įmonė“

— tai bet kuris fizinis asmenį, bet kuris pelno siekiantis ar nesiekiantis juridinis asmuo, bet kuris pelno siekiantis ar nesiekiantis asmenų susivienijimas ar grupė, neturinti juridinio asmens statuso, arba bet kuri oficiali organizacija, turinti savarankiško juridinio asmens statusą ar priklausanti tokį statusą turinčiai institucijai,

▼ M1

— „įprasta gyvenamoji vieta“

— tai vieta, kurioje asmuo dėl asmeninių ir verslo ryšių kiekvienais kalendoriniais metais paprastai gyvena ne trumpiau kaip 185 dienas arba kalbant apie asmenį, neturintį verslo ryšių, dėl jo asmeninių ryšių siejančių su vieta, kurioje jis gyvena.

Tačiau įprasta gyvenamąja vieta asmens, kurio verslo ryšiai susiję su kita vieta negu jo asmeniniai ryšiai ir kuris todėl paeiliui gyvena skirtingose vienoje arba keliose valstybėse narėse esančiose vietose, laikoma vieta, su kuria ji sieja asmeniniai ryšiai, jeigu šis asmuo į ją nuolatos sugrįžta. Pastarosios sąlygos nesilaikoma, jeigu asmuo valstybėje narėje gyvena, kad įvykdytų apibrėžtos trukmės užduotį. Universiteto arba mokyklos lankymas nereiškia, kad įprasta gyvenamoji vieta yra pakeičiama.

▼ B*2 straipsnis***▼ M1**

1. Ši direktyva netaikoma įmonėms, užsiimančioms krovinių vežimu kelių transportu motorinėmis transporto priemonėmis arba transporto priemonių junginiais, kurių leistinas maksimalus svoris ne didesnis kaip 3,5 tonos. Tačiau valstybės narės visoms vežimo kelių transportu operacijoms arba kai kurioms jų kategorijoms maksimalų leistiną svorį gali nustatyti mažesnę.

▼ B

2. ► **M1** a) ◀ Pasikonsultavusios su Komisija, valstybės narės gali atleisti nuo visų ar nuo kai kurių šios direktyvos nuostatų taikymo krovinių vežimo įmones, kurios atlieka transporto operacijas išskirtinai savo teritorijoje, neturinčiomis didelės įtakos transporto rinkai dėl

— vežamų krovinių pobūdžio arba

— dėl trumpo atstumo.

Atsiradus nenumatytoms aplinkybėms, valstybės narės gali laikinai, iki konsultacijų su Komisija pabaigos, atleisti nuo nuostatų taikymo.

▼ M1

b) Kalbant apie įmones, užsiimančias krovinių vežimu kelių transportu motorinėmis transporto priemonėmis arba transporto priemonių junginiais, kurių maksimalus leistinas svoris ne mažesnis kaip 3,5 tonos ir ne didesnis kaip 6 tonos, valstybės narės, pranešusios Komisijai, įmonėms, naudojančioms išimtinai vietinį transportą ir vežimo rinkai darančioms tik nedidelę įtaką todėl, kad krovinius veža trumpais nuotoliais, dėl visų šios direktyvos nuostatų arba jų dalies taikymo gali nustatyti išlygas.

▼ B

3. Pasikonsultavusios su Komisija, valstybės narės gali atleisti nuo visų ar kai kurių šios direktyvos nuostatų taikymo įmones, kurios verčiasi išskirtinai tam tikrų keleivių vežėjo kelių transportu paslaugų teikimu nekomerciniais tikslais arba kurių pagrindinė veikla skiriasi nuo vežėjo keleiviniu kelių transportu verslo, jeigu jų transporto operacijos neturi didelės įtakos transporto rinkai.

▼B*3 straipsnis*

1. Įmonės, norinčios verstis vežėjo kelių transportu verslu, privalo:

- a) būti geros reputacijos;
- b) būti tinkamos finansinės padėties;
- c) atitikti profesinei kvalifikacijai keliamas sąlygas.

Jei pareiškėjas yra fizinis asmuo ir neatitinka c punkte nurodyto reikalavimo, kompetentinga institucija vis tiek gali leisti jam verstis vežėjo kelių transportu verslu su sąlyga, kad jis nurodo minėtai institucijai kitą asmenį, atitinkantį a ir c punktuose nurodytus reikalavimus, kuris nuolatos ir kvalifikuotai vadovaus įmonės transporto operacijoms.

Jei pareiškėjas nėra fizinis asmuo:

- a punkte nurodytą reikalavimą turi atitikti asmuo arba asmenys, kurie nuolatos ir faktiškai vadovaus įmonės transporto operacijoms. Valstybės narės gali reikalauti, kad kiti asmenys įmonėje taip pat atitiktų šį reikalavimą,
- punkte nurodytą reikalavimą turi atitikti pirmojoje įtraukoje nurodytas asmuo arba asmenys.

2. Valstybės narės nustato sąlygas, kurių turi laikytis jų teritorijoje įsteigtos įmonės, kad atitiktų geros reputacijos reikalavimą.

Jos numato, kad šis reikalavimas pažeidžiamas, jei fizinis asmuo arba asmenys, kurie yra laikomi atitinkančiais šią sąlygą pagal šio straipsnio 1 dalį:

- a) buvo pripažinti kaltais padarę sunkių nusikaltimų, užtraukiančių baudžiamąją atsakomybę, įskaitant komercinio pobūdžio nusikaltimus;
- b) buvo paskelbti netinkamais toliau verstis vežėjo kelių transportu verslu pagal kokias nors galiojančias taisykles;

▼M1

c) buvo pripažinti kaltais už rimtus galiojančių taisyklių pažeidimus, susijusius su:

- šio verslo apmokėjimo ir priėmimo į darbą sąlygomis, arba
- krovinių arba keleivių vežimu kelių transportu, visų pirma su taisyklėmis, reglamentuojančiomis vairuotojų vairavimo ir poilsio trukmę, komercinių transporto priemonių svorius ir matmenis, kelių eismo ir transporto priemonių saugumą, aplinkos apsaugą, taip pat kitomis profesinę atsakomybę reglamentuojančiomis taisyklėmis.

▼B

a, b ir c punktuose nurodytais atvejais geros reputacijos reikalavimas lieka neįvykdytas, kol nėra reabilitacijos arba kitos atitinkamo poveikio priemonės, laikantis atitinkamų galiojančių nacionalinių nuostatų.

- 3. a) Tinkama finansinė padėtis — tai turėjimas pakankamai lėšų įmonės tinkamai veiklos pradžiai ir tinkamam administravimui.
- b) Norėdama įvertinti finansinę padėtį, kompetentinga institucija atsižvelgia į: įmonės metinę atskaitomybę, jei tokia sudaroma; turimas lėšas, įskaitant grynuosius pinigus banke, banko kredito viršijimą ir paskolas; bet kokį turtą, įskaitant nekilnojamąjį turtą, kurį įmonė gali įkeisti; išlaidas, įskaitant pirkimo išlaidas arba pradinį mokėjimą už transporto priemones, žemę ir ant jos esančius statinius, dirbtuves bei įrengimus ir apyvartinį kapitalą.

▼ M1

- c) Įmonė privalo turėti ne mažesnę kaip 9 000 EUR likvidų kapitalą ir rezervus, jeigu ji naudoja tik vieną transporto priemonę, ir ne mažiau kaip 5 000 EUR kiekvienai papildomai transporto priemonei.

Šioje direktyvoje vartojama euro vertė tų nacionalinių valiutų, kurios neįtrauktos į trečią valiutų sąjungos stadiją, atžvilgiu nustatoma kas penkerius metus. Naudotini euro dydžiai — tai dydžiai, gauti pirmą spalio mėnesio darbo dieną ir paskelbti *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* Jie įsigalioja nuo sekančių kalendorinių metų sausio 1 d.

- d) Dėl a, b ir c punktų kompetentinga institucija gali priimti arba pareikalauti, pateikiant įrodymus, patvirtinimo arba garantijos, kuriuos suteikia bankas arba kita keliamus reikalavimus atitinkanti įstaiga. Tokį patvirtinimą arba garantiją gali atstoti banko garantija, pateikiama kaip įkeitimas ar užstatas arba kaip kita panaši priemonė.

▼ B

- e) b, c ir d punktai yra taikomi tik įmonėms, kurioms valstybė narė pagal nacionalines taisykles leido verstis vežėjo kelių transportu verslu nuo 1990 m. sausio 1 d.

▼ M1

4. a) Su profesine kompetencija susiję reikalavimai — tai reikalavimai turėti žinių, atitinkančių I priede nustatytą mokymo lygį, kai mokoma šiame priede išvardytų dalykų. Profesinė kompetencija nustatoma raštu laikant privalomą egzaminą, kuris gali būti papildytas žodžiu laikomu egzaminu, kurį, laikymasis I priede nustatytų reikalavimų, organizuoja šiam tikslui valstybės narės paskirta institucija arba organizacija.
- b) Paraiškos davėjas, pateikęs įrodymų apie ne mažiau kaip penkerių metų praktinę patirtį dirbant transporto įmonėje vadovaujantį darbą, valstybės narės gali atleisti nuo egzamino, jeigu toks paraiškos davėjas išlaiko testą, dėl kurio valstybės narės parengia susitarimus laikydamosi I priedo nuostatų.
- c) Valstybės narės asmenis, turinčius tam tikrus aukštesnio lygio arba techninius diplomus, įrodančius, kad asmenys gerai išmano I priede išvardytus dalykus, kuriuos jos nustato, gali atleisti nuo dalykų, įtrauktų į diplomus, egzamino.
- d) Pažymėjimas, kurį išduoda a punkte nurodyta institucija arba organizacija, pateikiamas kaip profesinės kompetencijos įrodymas. Šis pažymėjimas parengiamas pagal Ia priede pateiktą pažymėjimo pavyzdį.
- e) Kalbant apie paraiškos davėją, ketinantį veiksmingai ir nenutrūkstamai valdyti įmonę, atliekančią transporto operacijas išskirtinai savo šalies teritorijoje, valstybės narės gali nustatyti, kad žinios, į kurias atsižvelgtina norint nustatyti profesinę kompetenciją, apima tik su nacionaliniu vežimu susijusius dalykus. Šiuo atveju profesinės kompetencijos pažymėjime, kurio pavyzdys pateiktas I priede, įrašoma, kad tokio pažymėjimo turėtojas yra įsigijęs kvalifikaciją veiksmingai ir nenutrūkstamai valdyti įmones, vežančias tik valstybėje narėje, išdavusioje pažymėjimą.
- f) Pasitarusi su Komisija, valstybė narė gali reikalauti, kad visi fiziniai asmenys, turintys profesinės kompetencijos pažymėjimus, kuriuos po 1999 m. spalio 1 d. išdavė kitos valstybės narės kompetentingos institucijos, kai šie asmenys nuolatos gyvena pastarojoje valstybėje narėje, laikytų papildomą egzaminą, kurį rengia anksčiau nurodytos valstybės narės šiam tikslui paskirta institucija. Papildomas egzaminas apima

▼M1

konkrečias žinias, susijusias su nacionaliniu krovinių vežimu kelių transportu pirmesnėje valstybėje narėje.

Šio papunkčio nuostatos taikomos trejus metus nuo 1999 m. spalio 1 d. Taryba, gavusi Komisijos pasiūlymą, laikydama Sutarties sąlygų, šį laikotarpį gali pratęsti kitam, ne ilgesniam kaip 5 metų, laikotarpiui. Tai taikoma tik fiziniams asmenims, kurie pagal pirmoje pastraipoje nurodytus reikalavimus gaudami profesinės kompetencijos pažymėjimus, tokio pažymėjimo valstybėje narėje dar nėra įsigiję.

▼B*4 straipsnis*

Valstybės narės nustato aplinkybes, kuriomis kelių transporto įmonė gali, nepaisydama 3 straipsnio 1 dalies, laikinai verstis savo verslu daugiausia vienerius metus ir pratęsti ją daugiausia šešiams mėnesiams; tai yra pagrįstai pateisinami ypatingi atvejai, kai miršta arba netenka fizinės ar juridinės galios fizinis asmuo, besiverčiantis vežėjo kelių transportu verslu, arba fizinis asmuo, atitinkantis 3 straipsnio 1 dalies a ir c punktų reikalavimus.

Valstybių narių kompetentingos institucijos išimties tvarka ir tam tikrais ypatingais atvejais gali konkrečiai leisti asmeniui, neatitinkančiam 3 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose nurodyto profesinės kvalifikacijos reikalavimo, valdyti transporto įmonę su sąlyga, kad toks asmuo turi bent trejų metų kasdienio įmonės valdymo praktinę patirtį.

5 straipsnis

1. Įmonės, pateikiančios įrodymus, kad iki:
  - 1978 m. sausio 1 d. Belgijoje, Danijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Airijoje, Italijoje, Liuksemburge, Nyderlanduose ir Jungtinėje Karalystėje,
  - 1984 m. sausio 1 d. Graikijoje,
  - 1986 m. sausio 1 d. Ispanijoje ir Portugalijoje,
  - 1989 m. spalio 3 d. buvusios Vokietijos Demokratinės Respublikos teritorijoje,

▼M1

- 1995 m. sausio 1 d. Austrijoje, Suomijoje ir Švedijoje

▼B

joms buvo leista pagal nacionalines taisykles valstybėje narėje verstis nacionaliniu ir(ar) tarptautiniu krovinių arba keleivių vežėjo kelių transportu verslu, yra atleidžiamos nuo reikalavimo pateikti įrodymus, kad jos atitinka 3 straipsnio nuostatas.

2. Tačiau tie fiziniai asmenys, kurie:
  - nuo 1974 m. gruodžio 31 d. ir iki 1978 m. sausio 1 d. Belgijoje, Danijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Airijoje, Italijoje, Liuksemburge, Nyderlanduose ir Jungtinėje Karalystėje,
  - nuo 1980 m. gruodžio 31 d. iki 1984 m. sausio 1 d. Graikijoje,
  - nuo 1982 m. gruodžio 31 d. iki 1986 m. sausio 1 d. Ispanijoje ir Portugalijoje,
  - nuo 1989 m. spalio 2 d. iki 1992 m. sausio 1 d. buvusios Vokietijos Demokratinės Respublikos teritorijoje,

▼M1

- nuo 1994 m. gruodžio 31 d. iki 1997 m. sausio 1 d. Austrijoje, Suomijoje ir Švedijoje

▼B

buvo:

— gavę leidimą verstis krovinių arba keleivių vežėjo kelių transportu verslu, nepateikdami pagal nacionalinius norminius aktus savo profesinės kvalifikacijos įrodymų, arba

— paskirti kvalifikuotai ir nuolatos vadovauti įmonės transporto operacijoms,

privalo būti įvykdę 3 straipsnio 4 dalyje nurodytą profesinės kvalifikacijos sąlygą iki:

— 1980 m. sausio 1 d. Belgijoje, Danijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Airijoje, Italijoje, Liuksemburge, Nyderlanduose ir Jungtinėje Karalystėje,

— 1986 m. sausio 1 d. Graikijoje,

— 1988 m. sausio 1 d. Ispanijoje ir Portugalijoje,

— 1992 m. liepos 1 d. buvusios Vokietijos Demokratinės Respublikos teritorijoje,

▼M1

— 1997 m. sausio 1 d. Austrijoje, Suomijoje ir Švedijoje.

▼B

Tas pats reikalavimas yra taikomas 3 straipsnio 1 dalies trečiojoje pastraipoje nurodytu atveju.

▼M1

3. a) Visų įmonių, turinčių leidimus užsiimti kelių transporto veikla iki 1999 m. spalio 1 d., transporto priemonių parkas, kuriuo jos naudojasi minėtą dieną, ne vėliau kaip nuo 2001 m. spalio 1 d. turi atitikti 3 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Tačiau tokių įmonių naudojamo automobilių parko papildymams 3 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai pradedami taikyti nuo 1999 m. spalio 1 d.

b) Įmonės, pradėjusios krovinių vežimą kelių transportu iki 1999 m. spalio 1 d. ir šiai veiklai naudojančios automobilius, kurių maksimalus leistinas svoris ne mažesnis kaip 3,5 ir ne didesnis kaip 6 tonos, 3 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų pradeda laikytis ne vėliau kaip nuo 2001 m. spalio 1 d.

▼B*6 straipsnis*

1. Nutarimai, kuriuos valstybių narių kompetentingos institucijos priima laikydamosi šios direktyvos pagrindu priimtų priemonių ir dėl kurios atmetamas pareiškimas leisti verstis vežėjo kelių transportu verslu, nurodo atmetimo pagrindą.

▼M1

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos nuolatos ir ne rečiau kaip kartą per penkerius metus tikrintų, ar įmonės vis dar atitinka geros reputacijos, finansinės būklės ir profesinės kompetencijos reikalavimus.

Jeigu įmonė tikrinimo metu finansinės būklės reikalavimų neatitinka, tačiau įmonės ekonominės veiklos aplinkybės suteikia pagrindą manyti, kad finansinės būklės reikalavimų artimiausiu laiku vėl bus nuolatos laikomasi atsižvelgiant į finansų planą, institucijos gali suteikti ne ilgesnį kaip vienerių metų laikotarpį pasitaisyti.

▼B

2. Valstybės narės pasirūpina, kad kompetentingos institucijos nutrauktų leidimą verstis vežėjo kelių transportu verslu, jei jos nustato, kad 3 straipsnio 1 dalies a, b arba c punktuose nurodytos sąlygos yra nebevykdomos. Tačiau šiuo atveju jos suteikia pakankamai laiko, kad būtų paskirtas pakaitalas.

3. 1 ir 2 paragrafuose nurodytų nutarimų atžvilgiu valstybės narės pasirūpina, kad įmonės, kurioms yra taikoma ši direktyva, galėtų atitinkamomis priemonėmis apginti savo interesus.

7 straipsnis

►M1 1. Tais atvejais, kai krovinių arba keleivių vežimo kelių transportu taisyklių pažeidimus ◀ padaro kelių transporto vežėjai nerezidentai ir dėl tų nusižengimų būtų galima atimti leidimą verstis vežėjo kelių transportu verslu, valstybės narės pateikia valstybei narei, kurioje toks vežėjas kelių transportu yra įsisteigęs, visą turimą informaciją apie tuos nusižengimus ir jų paskirtas nuobaudas.

▼M1**▼B**

►M1 2. ◀ Valstybės narės dėl šios direktyvos taikymo teikia viena kitai savitarpio pagalbą.

II DALIS

Diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusis pripažinimas*8 straipsnis*

1. Dėl šioje direktyvoje nurodytos veiklos valstybės narės imasi šioje direktyvoje nustatytų priemonių dėl fizinių asmenų ir įmonių, nurodytų Bendrosios įsisteigimo laisvės apribojimų panaikinimo programos ⁽¹⁾ I antraštinėje dalyje, įsisteigimo savo teritorijoje.

2. Nepažeisdama 3 ir 4 dalių nuostatų, priimančioji valstybė narė, suteikdama leidimą verstis vežėjo kelių transportu verslu, kaip pakankamą geros reputacijos ►M1 ————— ◀ įrodymą priima išrašą iš teismų dokumentų registro, arba, jeigu jo nėra, kompetentingos teismo ar administracinės institucijos vežėjo kelių transportu kilmės šalyje arba šalyje, iš kurios jis atvyksta, išduotą lygiavertį dokumentą, rodantį šių reikalavimų atitikimą.

3. Jei priimančioji valstybė narė savo pačios piliečiams taiko tam tikrus geros reputacijos reikalavimus ir jei tokių reikalavimų atitikimo įrodymų nėra 2 dalyje nurodytame dokumente, ta valstybė kaip pakankamą įrodymą kitų valstybių narių piliečių atžvilgiu priima kompetentingos teismo ar administracinės institucijos kilmės šalyje arba šalyje, iš kurios tas užsienio pilietis atvyksta, išduotą pažymėjimą, rodantį tokių reikalavimų atitikimą. Tokie pažymėjimai nurodo konkrečius faktus, laikomus svarbiais priimančiajai šaliai.

4. Jei kilmės šalis arba šalis, iš kurios užsienio pilietis atvyksta, neišduoda pagal 2 ir 3 dalis reikalaujamo dokumento, tokį dokumentą galima pakeisti suinteresuoto asmens pareiškimu prisiekus arba oficialiu pareiškimu kompetentingai teismo ar administracinei institucijai arba, tam tikrais atvejais, notarui to asmens kilmės šalyje arba šalyje, iš kurios jis atvyksta; tokia institucija arba notaras išduoda pažymėjimą, patvirtinantį pareiškimo prisiekus arba oficialaus pareiškimo autentiškumą.

►M1 ————— ◀

⁽¹⁾ OL 2, 1962 1 15, p. 36/62.

▼ B

5. Dokumentai, išduoti pagal 2 ir 3 dalių nuostatas, yra nepriimami, jeigu pateikiami daugiau kaip po trijų mėnesių nuo jų išdavimo. Ši sąlyga taip pat taikoma pareiškimams, padarytiems pagal 4 dalies nuostatas.

9 straipsnis

1. Jei priimančioje valstybėje narėje kaip finansinės padėties įrodymas yra reikalaujamas pažymėjimas, ta valstybė atitinkamus pažymėjimus, kuriuos kilmės šalyje arba šalyje, iš kurios užsienio pilietis atvyksta, išdavė bankai arba kitos tos šalies paskirtos finansų įstaigos, prilygina savo pačios teritorijoje išduotiems pažymėjimams.

2. Jei valstybė narė savo pačios piliečiams taiko tam tikrus finansinės padėties reikalavimus ir jei tokių reikalavimų atitikimo įrodymų negalima gauti iš 1 dalyje nurodyto dokumento, ta valstybė priima kaip pakankamą įrodymą kitų valstybių narių piliečių atžvilgiu kompetentingos administracinės institucijos kilmės šalyje arba šalyje, iš kurios tas užsienio pilietis atvyksta, išduotą pažymėjimą, rodantį tų reikalavimų atitikimą. Tokie pažymėjimai nurodo konkrečius faktus, laikomus svarbiais priimančiajai šaliai.

10 straipsnis

1. Pradedant 1990 m. sausio 1 d., valstybės narės pripažįsta kaip pakankamą profesinės kvalifikacijos įrodymą kitos valstybės narės išduotus 3 straipsnio 4 dalies ketvirtojoje pastraipoje nurodytus pažymėjimus.

2. Iš įmonių, gavusių pagal nacionalines taisykles leidimus Graikijoje iki 1981 m. sausio 1 d. arba kitose valstybėse narėse iki 1975 m. sausio 1 d. verstis nacionaliniu ir (ar) tarptautiniu krovinių arba keleivių vežėjo kelių transportu verslu, jeigu tos įmonės yra bendrovės ar firmos kaip numatyta Sutarties 58 straipsnyje, valstybės narės kaip pakankamą profesinės kvalifikacijos įrodymą priima pažymėjimus, kuriuose nurodoma, kad tas verslas iš tikrųjų trejus metus buvo verčiamasi valstybėje narėje. Ši veikla neturi būti buvus nutraukta ilgiau kaip penkerius metus iki tokio pažymėjimo įteikimo datos.

Juridiniam asmeniui pažymėjimas, nurodantis, kad ta veikla iš tikrųjų buvo vykdoma, yra išduodamas vienam iš fizinių asmenų, faktiškai atsakingų už įmonės transporto veiklą.

3. Pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki ►**M1** 1999 m. spalio 1 d. ◀, kaip jų profesinės kvalifikacijos įrodymas, laikantis iki to datos galiojančių nuostatų, yra laikomi prilygtančiais pažymėjimams, išduotiems laikantis šios direktyvos nuostatų.

▼ A1

4. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Čekijos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti:

— tarptautiniams krovinių ir keleivių vežėjams kelių transportu pagal Kelių transporto aktą Nr. 111/1994 Sb., su pakeitimais, padarytais Aktu Nr. 150/2000 Sb., nuo 2000 m. liepos 1 dienos;

— vietiniams krovinių ir keleivių vežėjams kelių transportu pagal Kelių transporto aktą Nr. 111/1994 Sb., su pakeitimais, padarytais Aktu Nr. 150/2000 Sb., nuo 2003 m. sausio 1 dienos.

5. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Estijos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti:

— tarptautiniams ir vietiniams krovinių vežėjams kelių transportu pagal 2000 m. liepos 7 d. Kelių transporto aktą (RT I 2000, 54, 346) nuo 2000 m. spalio 1 dienos;

▼ A1

— tarptautiniams ir vietiniams keleivių vežėjams kelių transportu pagal 2000 m. sausio 26 d. Visuomeninio transporto aktą (RT I 2000, 10, 58) nuo 2000 m. spalio 1 dienos.

6. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Latvijos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti:

— tarptautiniams ir vietiniams krovinių ir keleivių vežėjams kelių transportu pagal Vežimo keliais įstatymą ir 2001 m. vasario 6 d. Transporto ministerijos reglamentą Nr. 9 dėl egzaminavimo komisijos dėl profesinės kompetencijos sertifikatų suteikimo nacionalinio ir tarptautinio krovinių ir keleivių vežimo kelių transportu srityje, nuo 2001 m. balandžio 1 dienos.

7. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Lietuvos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti:

— tarptautiniams ir vietiniams krovinių ir keleivių vežėjams kelių transportu pagal 2003 m. sausio 13 d. susisiekimo ministro įsakymą Nr. 3-20 dėl asmenų, vadovaujančių licencijuojamai kelių transporto veiklai, profesinės kvalifikacijos egzamino laikymo tvarkos patvirtinimo nuo 2002 m. balandžio 1 dienos.

8. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Vengrijos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti:

— tarptautiniams krovinių vežėjams kelių transportu pagal Vyriausybės nutarimą Nr. 20/1991 (I. 29) *Korm.*, pakeičiantį Ministrų Tarybos nutarimą Nr. 89/1988 (XII. 20.) MT, nuo 1991 m. vasario 1 dienos;

— vietiniams krovinių vežėjams kelių transportu pagal Vyriausybės nutarimą Nr. 31/1995 (III. 24.) *Korm.*, Ministrų Tarybos nutarimą Nr. 89/1988 (XII. 20.) MT, nuo 1995 m. balandžio 1 dienos;

— krovinių vežėjams kelių transportu pagal Vyriausybės nutarimą Nr. 68/2001 (IV. 20.) *Korm.*, pakeičiantį Ministrų Tarybos nutarimą Nr. 89/1988 (XII. 20.) MT, nuo 2001 m. gegužės 1 dienos;

— keleivių vežėjams kelių transportu pagal Transporto ir vandentvarkos ministro nutarimą Nr. 49/2001 (XII. 22.) KōViM nuo 2002 m. sausio 1 dienos.

9. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Lenkijos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti tarptautiniams ir vidaus krovinių ir keleivių vežėjams kelių transportu pagal 2001 m. rugsėjo 6 d. Kelių transporto įstatymą nuo 2002 m. sausio 1 dienos.

10. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Slovakijos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti tarptautiniams ir vidaus krovinių ir keleivių vežėjams kelių transportu pagal Kelių transporto aktą Nr. 168/1996 su pakeitimais, padarytais 2002 m. rugpjūčio 19 d., nuo 2002 m. rugsėjo 1 dienos.

▼ A2

11. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Bulgarijos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti:

— tarptautiniams krovinių ir keleivių vežėjams kelių transportu pagal 2002 m. spalio 31 d. Potvarkį Nr. 11 dėl tarptautinio keleivių ir krovinių vežimo kelių transportu (2002 m. lapkričio 19 d. *Officialis leidinys* Nr. 108) nuo 2002 lapkričio 19 d.;

▼ A2

— vietiniams krovinių ir keleivių vežėjams kelių transportu pagal 1999 m. lapkričio 3 d. Potvarkį Nr. 11 dėl viešojo keleivių ir krovinių vežimo Bulgarijos teritorijoje su pakeitimais, padarytais 2002 m. spalio 30 d. (2002 m. lapkričio 19 d. *Officialusis leidinys* Nr. 108), nuo 2002 lapkričio 19 d.

12. Nukrypstant nuo 3 dalies, pažymėjimai, išduoti vežėjams kelių transportu iki Rumunijos įstojimo dienos, prilyginami pagal šios direktyvos nuostatas išduotiems pažymėjimams tik tuo atveju, jei jie buvo išduoti tarptautiniams ir vidaus krovinių ir keleivių vežėjams pagal 1999 m. gruodžio 21 d. Transporto ministro įsakymą Nr. 761 dėl asmenų, nuolat ir efektyviai koordinuojančių kelių transporto veiklą, skyrimo, mokymo ir pažymėjimų jiems išdavimo, nuo 2000 m. sausio 28 d.

▼ M1*10a straipsnis*

Valstybės narės nustato nuobaudų sistemą už nacionalinių nuostatų, priimtų laikantis šios direktyvos reikalavimų, pažeidimus ir imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad šios nuobaudos būtų taikomos. Nustatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

10b straipsnis

Nuo 1999 m. spalio 1 d. valstybės narės kaip pakankamus profesinės kompetencijos įrodymus pripažįsta pažymėjimus, atitinkančius Ia priede nustatytą pažymėjimo formą, kuriuos išduoda kiekvienos valstybės šiam tikslui paskirta institucija arba įstaiga.

▼ A2

Atitinkamos valstybės narės gali pakartotinai išduoti 10 straipsnio 4–12 dalyse nurodytus profesinės kvalifikacijos pažymėjimus pagal Ia priede pateiktą pažymėjimo formą.

▼ B

III DALIS

Baigiamosios nuostatos*11 straipsnis*

Valstybės narės paskiria institucijas ir įstaigas, kompetentingas 8 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnyje nurodytiems dokumentams ir 10 straipsnio 2 dalyje nurodytam pažymėjimui išduoti. Apie tai jos nedelsdamos informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją.

12 straipsnis

8-11 straipsniai taip pat yra taikomi valstybių narių piliečiams, kurie, laikydamiesi 1968 m. spalio 15 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr.1612/6⁽¹⁾ dėl laisvo darbuotojų judėjimo Bendrijoje⁸, toliau verčiasi krovinių arba keleivių vežėjo kelių transportu verslu kaip samdomi darbuotojai.

13 straipsnis

1. Valstybės narės, pasitarusios su Komisija, imasi reikiamų priemonių, kurios, išgaliojusios ne vėliau kaip nurodyta II priedo B dalyje, įgyvendina šią direktyvą.

⁽¹⁾ OL L 257, 1968 10 19, p. 2. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 2434/92 (OL L 245, 1992 8 26, p. 1).

▼B

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimamų nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

14 straipsnis

Šia direktyva yra panaikinamos II priedo A dalyje išvardytos direktyvos, nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų dėl įgyvendinimo arba taikymo pradžios terminų, nurodytų II priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir yra suprantamos pagal III priede pateiktą koreliacijos lentelę.

15 straipsnis

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

▼ **M1***I PRIEDAS***I. 3 STRAIPSNIO 4 DALYJE NURODYTŲ DALYKŲ SĄRAŠAS**

Žinios, į kurias atsižvelgia valstybė narė oficialiai pripažindama profesinę kompetenciją, privalo apimti toliau išvardytus dalykus, kai kalbama apie krovinių vežimą kelių transportu ir keleivių vežimą kelių transportu. Įmonės savininkas, pateikiantis paraišką užsiimti krovinių ir keleivių vežimu kelių transportu, turi būti įgijęs transporto įmonei valdyti būtino žinių ir praktinių įgūdžių lygį.

Kaip nurodyta toliau, minimalus žinių lygis negali būti žemesnis už Sprendimo 85/368/EEB ⁽¹⁾ priede nustatytos mokymo sistemos 3 lygį, t. y. už lygį, pasiektą išklausus privalomo mokymo kursą, papildytą arba profesiniu mokymu ir papildomu techniniu mokymu, arba vidurinės mokyklos lygį atitinkančiu techniniu mokymu.

A. Civilinė teisė*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su pagrindinėmis kelių transporte naudojamų sutarčių rūšimis bei teisėmis ir įsipareigojimais, atsirandančiais sudarius sutartį;
- 2) sugebėti sudaryti teisiniu požiūriu galiojančias transporto sutartis, visų pirma atsižvelgdamas į vežimo sąlygas;

Krovinių vežimas kelių transportu

- 3) sugebėti svarstyti savo atstovaujamojo asmens pretenzijas dėl atlyginimo už transportuojant patirtus nuostolius ar sugadintas prekes arba už pavėluotą prekių pristatymą ir suprasti, kokią įtaką tokia pretenzija padarys jo sutartinei atsakomybei;
- 4) būti susipažinęs su taisyklėmis ir įsipareigojimais, nustatytais Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvencijoje (CMR);

Keleivių vežimas kelių transportu

- 5) sugebėti svarstyti savo atstovaujamojo asmens pretenzijas dėl atlyginimo už keleivių sužalojimą arba jų bagažo sugadinimą, vežimo metu įvykus avarijai, arba dėl atlyginimo už delsimą ir suprasti, kokią įtaką tokia pretenzija padarys jo sutartinei atsakomybei.

B. Komeracinė teisė*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su reikalavimais ir formalumais, privalomais užsiimant verslu, su įsipareigojimais, nustatytais verslininkams, užsiimantiems vežimu (įregistravimas, dokumentų tvarkymas ir t. t.) ir bankroto padariniais;
- 2) turėti atitinkamų žinių apie įvairias komercinių bendrovių rūšis ir apie šių bendrovių įstatus bei kompanijų veikimą.

C. Socialinė teisė*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos davėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su įvairių socialinių institucijų, susijusių su kelių transportu, paskirtimi ir veikimu (profsąjungomis, įmonių tarybomis, profsąjungų atstovais, darbo inspektorais ir t. t.);
- 2) būti susipažinęs su darbdavio įsipareigojimais socialiniam draudimui;
- 3) būti susipažinęs su taisyklėmis, reglamentuojančiomis darbo sutarčių sudarymą su įvairių kategorijų darbuotojais, kuriuos samdo kelių transporto įmonės (sutarčių formos, sutarties šalių įsipareigojimai, darbo sąlygos ir darbo trukmė, mokamos atostogos, atlygis, sutarties sąlygų nesilaikymas ir t. t.);

⁽¹⁾ 1985 m. liepos 16 d. Tarybos sprendimas 85/368/EEB dėl Europos bendrijos valstybių narių profesinio mokymo kvalifikacijų palyginamumo (OL L 199, 1985 7 31, p. 56).

▼ **M1**

- 4) būti susipažinęs su Reglamento (EEB) Nr. 3820/85 ⁽¹⁾ bei Reglamento (EEB) Nr. 3821/85 ⁽²⁾ nuostatomis ir su konkrečiais šių reglamentų įgyvendinimo susitarimais.

D. Mokesčių įstatymai*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo būti susipažinęs su taisyklėmis, reglamentuojančiomis:

- 1) PVM taikymą transporto paslaugoms;
- 2) mokesčius už motorines kelių transporto priemones;
- 3) mokesčius už tam tikriems kroviniams vežti naudojamus automobilius ir rinkliavas bei mokesčių už naudojamą infrastruktūrą;
- 4) pajamų mokesčių.

E. Įmonės verslo ir finansų vadyba*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su įstatymais ir veiksmais dėl banko čekių, įsakomųjų vekselių, skolinių įsipareigojimų, mokėjimo kortelių ir kitų priemonių arba būdų, naudojamų atliekant apmokėjimus;
  - 2) būti susipažinęs su įvairiomis kreditavimo rūšimis (banko kreditu, dokumentuotu kreditu, garantiniu indėliu, hipoteka, lizingu, nuoma, faktoringu, t. t.) bei su mokesčiais ir įsipareigojimais, atsirandančiais jomis naudojantis;
  - 3) žinoti, kas yra balansas, kaip jis pateikiamas ir kaip aiškintinas;
  - 4) sugebėti suprasti ir aiškinti pelno ir nuostolių ataskaitą;
  - 5) sugebėti įvertinti įmonės pelningumą ir finansinę būklę, visų pirma atsižvelgdamas į finansinius koeficientus;
  - 6) sugebėti parengti finansinį planą;
  - 7) būti susipažinęs su savo įmonės išlaidų struktūra (pastovios išlaidos, kintamosios išlaidos, apyvartinis kapitalas, nusidėvėjimas, ir t. t.) ir sugebėti apskaičiuoti sąnaudas automobiliui, kilometrui, reisui arba tonai;
  - 8) sugebėti parengti įstaigos veiklos diagramą, susijusią su visu įmonės darbuotojų kolektyvu, ir paruošti darbo planus ir t. t.;
  - 9) būti susipažinęs su rinkodaros principais, reklama ir ryšių su visuomene tvarkymu, įskaitant transporto paslaugų pardavimo skatinimą bei klientų kartotekos rengimą, ir t. t.;
  - 10) būti susipažinęs su įvairiomis kelių transporto draudimo rūšimis (atsakomybė, draudimas nuo sužeidimo (gyvybės) draudimas, negyvybės ir bagažo draudimas) ir su garantijomis bei įsipareigojimais, atsirandančiais sudarius draudimo sutartis;
  - 11) būti susipažinęs su elektroninių duomenų perdavimo programomis, naudojamomis kelių transporte;
- Krovinių vežimas kelių transportu*
- 12) sugebėti taikyti taisykles, reglamentuojančias sąskaitos išrašymą už krovinių vežimą kelių transportu ir žinoti, ką reiškia ir kaip taikomi tarptautiniai prekybos terminai (*Incoterms*);
  - 13) būti susipažinęs su įvairiomis su transporto verslu susijusių įmonių kategorijomis, jų vaidmeniu, pareigomis ir jų statusu;

⁽¹⁾ 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3820/85 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo (OL L 370, 1985 12 31, p. 1).

⁽²⁾ 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų (OL L 370, 1985 12 31, p. 8). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1056/97 (OL L 154, 1997 6 12, p. 21).

▼ **M1***Keleivių vežimas kelių transportu*

- 14) sugebėti taikyti taisykles, reglamentuojančias viešojo bei privataus keleivinio transporto bilietų kainas ir vežimo įkainių nustatymą;
- 15) sugebėti taikyti taisykles, reglamentuojančias sąskaitos išrašymą už keleivių transporto paslaugas.

F. Pateikimas į rinką*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su šio verslo norminiais aktais, reglamentuojančiais kelių transporto naudojimą samdos pagrindais ar už atlygį, pramoninės paskirties transporto priemonių nuomą ir subrangos sutarčių, ir visų pirma su taisyklėmis, nustatančiomis oficialų šio verslo organizavimą, leidimą pradėti verslą, leidimus Bendrijoje ir už Bendrijos ribų atlikti kelių transporto operacijas, tikrinimus ir sankcijas;
- 2) būti susipažinęs su reglamentais, galiojančiais įsteigiant kelių transporto įmonę;
- 3) būti susipažinęs su įvairiais dokumentais, reikalaujamais teikiant kelių transporto paslaugas, ir sugebėti įvesti patikrinimo procedūras, kad užtikrintų, jog su kiekvienu vežimu susiję patvirtinti dokumentai, visų pirma kalbant apie automobilius, vairuotoją, prekes ir bagažą, būtų ir automobilyje, ir įmonėje;

Krovinių vežimas kelių transportu

- 4) būti susipažinęs su normomis, reglamentuojančiomis krovinių vežimo kelių transportu paslaugų rinkos organizavimą, krovinių vežimą, tvarkymą ir logistiką;
- 5) būti susipažinęs su pasienio formalumais, tranzito dokumentų ir *TIR* knygelių paskirtimi ir taikymo sritimi bei įsipareigojimais ir atsakomybe, atsirandančiais naudojant aukščiau nurodytus dokumentus;

Keleivių vežimas kelių transportu

- 6) būti susipažinęs su normomis, reglamentuojančiomis keleivių vežimo kelių transportu rinkos organizavimą;
- 7) būti susipažinęs su normomis, nustatytomis pradedant teikti keleivių vežimo kelių transportu paslaugas, ir sugebėti parengti transporto planus.

G. Vežimo techniniai standartai ir aspektai*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su valstybių narių normomis dėl transporto priemonių svorio ir matmenų bei tvarka, kurios privalu laikytis vežant nestandartinius krovinius, kuriems šios normos negalioja;
- 2) sugebėti pasirinkti įmonės poreikius atitinkančius automobilius ir jų sudėtinės dalis (važiuklę, variklį, transmisijos sistemą, stabdžių sistemą ir t. t.);
- 3) būti susipažinęs su formalumais, susijusiais su aukščiau nurodytų automobilių tipo patvirtinimu, automobilių registravimu ir technine apžiūra;
- 4) suprasti, kokių priemonių privalo imtis, norint sumažinti triukšmą ir mažinti oro taršą, atsirandančią dėl motorinių transporto priemonių išmetamų dujų;
- 5) sugebėti parengti automobilių ir jų įrenginių periodinės techninės priežiūros planus;

Krovinių vežimas kelių transportu

- 6) būti susipažinęs su skirtingais krovinių tvarkymo ir krovos įtaisais (atlenkiamais galiniais bortais, konteneriais, krovininiais padėklais ir t. t.) ir sugebėti nustatyti prekių krovimo ir iškrovimo tvarką bei išleisti instrukcijas (krovinių paskirstymas, krovimas į krūvas, išdėstymas, tvirtinimas, sujungimas į blokus ir t. t.);

▼ **M1**

- 7) būti susipažinęs su vežimu skirtingų transporto rūšių priemonėmis, pavyzdžiui, sunkvežimių priekabų vežimu geležinkelio platformomis ir ro-ro tipo vežimu;
- 8) sugebėti įgyvendinti procedūras, kad būtų laikomasi pavojingų krovinių ir atliekų vežimo taisyklių, visų pirma nustatytų Direktyvoje 94/55/EB ⁽¹⁾, Direktyvoje 96/35/EB ⁽²⁾ ir Reglamente (EEB) Nr. 259/93 ⁽³⁾;
- 9) sugebėti įdiegti procedūras, kad būtų laikomasi greitai gendančių maisto produktų vežimo taisyklių, visų pirma nustatytų Susitarimu dėl greitai gendančių maisto produktų tarptautinio gabenimo ir tokiam gabenimui naudojamų specialių transporto priemonių (ATP);
- 10) sugebėti įdiegti procedūras, kad būtų laikomasi gyvūnų vežimo taisyklių.

H. Kelių saugumas*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) žinoti, kokius dokumentus privalu įsigyti vairuotojams (vairuotojo pažymėjimą, sveikatos pažymėjimą, fizinės būklės pažymėjimą, ir t. t.);
- 2) sugebėti imtis būtinų veiksmų, užtikrinant, jog vairuotojai laikytųsi kelių eismo taisyklių, valstybėse narėse galiojančių draudimų ir apribojimų (greičio apribojimai, pirmumo teisė važiuoti, laukimo ir stovėjimo apribojimai, šviesų naudojimas, kelio ženklai ir t. t.);
- 3) sugebėti parengti instrukcijas vairuotojams, kad patikrintų, ar jie laikosi saugos reikalavimų dėl automobilio būklės, automobilio įtaisų ir krovinio bei dėl profilaktinių priemonių, kurių privalo imtis;
- 4) sugebėti nustatyti tvarką, kurios privalo laikytis įvykus avarijai, ir įdiegti atitinkamą tvarką, užkertančią kelią avarių arba rimtų kelių eismo taisyklių pažeidimų pasikartojimui;

Keleivių vežimas kelių transportu

- 5) būti bendrais bruožais išstudijavęs valstybių narių kelių tinklą.

II. EGZAMINŲ ORGANIZAVIMAS

1. Valstybės narės organizuoja privalomą egzaminą raštu, kurį jos gali papildyti pasirinktą žodžiu, norėdamos nustatyti, ar paraiškas pateikę vežėjai kelių transportu iš I dalyje išvardytų dalykų yra įgiję reikalingą žinių lygį, visų pirma jų sugebėjimą naudoti su aukščiau nurodytais dalykais susijusius dokumentus ir būdus bei eiti atitinkamas vykdomąsias ir koordinavimo pareigas.
  - a) Privalomas egzaminas raštu sudaromas iš dviejų testų, t. y.:
    - raštu pateiktų klausimų, iš kurių kiekvienam pateikiama keletas atsakymų, vienas iš kurių yra teisingas, (į kiekvieną klausimą siūloma po keturis galimus atsakymus), klausimų, į kuriuos privalo pateikti išsamų atsakymą, arba šių abiejų sistemų derinys,
    - raštu atliekamų užduočių (konkrečių pavyzdžių) nagrinėjimo.
 Kiekvieno testo trukmė ne mažiau kaip 2 valandos.
  - b) Jei rengiamas egzaminas žodžiu, valstybės narės gali nustatyti, kad jį laikyti galima tik sėkmingai išlaikius egzaminą raštu.
2. Jeigu valstybės narės rengia egzaminą žodžiu, jos turi užtikrinti, kad kiekvieno iš trijų testų įvertinimas sudarytų mažiausiai 25 % ir daugiausiai 40 % bendro balų skaičiaus.

⁽¹⁾ 1994 m. lapkričio 21 d. Tarybos direktyva 94/55/EB dėl valstybių narių teisės aktų dėl pavojingų krovinių vežimo keliais suderinimo (OL L 319, 1994 12 12, p. 7). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyvoje 96/86/EB (OL L 335, 1996 12 24, p. 43).

⁽²⁾ 1996 m. birželio 3 d. Tarybos direktyva 96/35/EB dėl pavojingų krovinių vežimo keliais, geležinkeliais ir vidaus vandenų keliais saugos instruktorių skyrimo ir jų profesinės kvalifikacijos (OL L 145, 1996 6 19, p. 10).

⁽³⁾ 1993 m. vasario 1 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 259/93 dėl atliekų vežimo Europos bendrijos viduje, į Bendriją ir iš jos priežiūros ir kontrolės (OL L 30, 1993 12 6, p. 1). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 120/97 (OL L 22, 1997 1 24, p. 14).

▼ M1

Jeigu valstybės narės rengia tik egzaminą raštu, jos turi užtikrinti, kad kiekvieno iš dviejų testų įvertinimas sudarytų mažiausiai 40 % ir daugiausiai 60 % bendro balų skaičiaus.

3. Atlikę visus testus, paraiškos pateikėjai privalo gauti vidutiniškai 60 % bendro balų skaičiaus, už kiekvieną nustatytą testą gaudami ne mažiau kaip 50 % galimo bendro balų skaičiaus. Jeigu laikomas tik vienas testas, valstybė narė šį dydį gali sumažinti nuo 50 % iki 40 %.

▼ **M1**Ia *PRIEDAS***EUROPOS BENDRIJA**

(Standus gelsvai rudas popierius – DIN A4 formatas)

(Tekstas valstybės narės, išdavusios pažymėjimą, oficialia (-iomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialių kalbų)

Valstybės narės skiriamasis simbolis ⁽¹⁾Paskirta kompetentinga institucija arba organizacija ⁽²⁾**NACIONALINIŲ [IR TARPTAUTINIŲ] ⁽³⁾ KROVINIŲ [IR KELEIVIŲ] ⁽³⁾ VEŽIMO KELIŲ
TRANSPORTU PROFESINĖS KOMPETENCIJOS PAŽYMĖJIMAS**

Nr. . . .

Mes ⁽²⁾ ....., šiuo dokumentu patvirtiname:

- (a) kad ⁽⁴⁾ .....
gimęs (vieta) ..... (data) .....
išlaikė egzaminų testus (metai: .....; semestras: .....) ⁽⁵⁾, nacionalinių [tarptautinių] ⁽³⁾ krovinių [keleivių] ⁽³⁾
vežimo kelių transportu profesinės kompetencijos pažymėjimui gauti, vadovaujantis ⁽⁶⁾ .....
- (b) kad a dalyje nurodytas asmuo turi profesionalo kvalifikaciją dirbti įmonėje, užsiimančioje krovinių [keleivių] ⁽³⁾ vežimu kelių transportu:
- tik šalies viduje ⁽⁷⁾,
  - tarptautiniais maršrutais ⁽⁷⁾.

Šis pažymėjimas yra pakankamas profesinės kompetencijos įrodymas, nurodytas 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 96/26/EB dėl leidimo verstis krovinių ir keleivių vežėjo kelių transportu verslu ir diplomų, pažymėjimų bei kitų oficialių profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų tarpusavio pripažinimo, skirto palengvinti šiems vežėjams naudojimąsi įsisteigimo laisve nacionalinio ir tarptautinio vežimo srityje, 10 straipsnio ⁽¹⁾ dalyje.

Išduotas (vieta) ....., (data) .....

..... ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ Skiriamasis valstybės simbolis: (B) Belgija, (BG) Bulgarija, (CZ) Čekija, (DK) Danija, (D) Vokietija, (EST) Estija, (GR) Graikija, (E) Ispanija, (F) Prancūzija, (IRL) Airija, (I) Italija, (CY) Kipras, (LV) Latvija, (LT) Lietuva, (L) Liuksemburgas, (H) Vengrija, (M) Malta, (NL) Nyderlandai, (A) Austrija, (PL) Lenkija, (P) Portugalija, (RO) Rumunija, (SLO) Slovėnija, (SK) Slovakija, (FIN) Suomija, (S) Švedija, (UK) Jungtinė Karalystė. ◀

⁽²⁾ Europos bendrijos kiekvienos valstybės narės šiam tikslui iš anksto paskirta institucija arba organizacija išduoti šį pažymėjimą.

⁽³⁾ Atitinkamais atvejais išbraukite.

⁽⁴⁾ Vardas ir pavardė; gimimo vieta ir data.

⁽⁵⁾ Egzamino identifikavimas.

⁽⁶⁾ Nuoroda į nacionalinių teisės aktų, priimtų šioje srityje vadovaujantis aukščiau paminėta direktyva, nuostatomis.

⁽⁷⁾ Kompetentingos institucijos arba įstaigos, išdavusios pažymėjimą, parašas ir antspaudas.

► ⁽¹⁾ **M3**

▼B*II PRIEDAS***A DALIS****PANAIKINTOS DIREKTYVOS**

(nurodytos 14 straipsnyje)

- Direktyva 74/561/EEB,
  - Direktyva 74/562/EEB,
  - Direktyva 77/796/EEB
- ir jų paskesnės pataisos:
- Direktyva 80/1178/EEB,
  - Direktyva 80/1179/EEB,
  - Direktyva 80/1180/EEB,
  - Direktyva 85/578/EEB,
  - Direktyva 85/579/EEB,
  - Direktyva 89/438/EEB,
- Reglamentas (EEB) Nr. 3572/90 (tikrai 1 ir 2 straipsniai).

B DALIS

<i>Direktyva</i>	<i>Įgyvendinimo arba taikymo pradžios terminas</i>
74/561/EEB (OL L 308, 1974 11 19, p.18)	1977 m. sausio 1 d. 1978 m. sausio 1 d.
80/1178/EEB (OL L 350, 1980 12 23, p. 41)	1981 m. sausio 1 d.
85/578/EEB (OL L 372, 1985 12 31, p. 34)	1986 m. sausio 1 d.
89/438/EEB (OL L 212, 1989 7 22, p. 101)	1990 m. sausio 1 d.
74/562/EEB (OL L 308, 1974 11 19, p. 23)	1977 m.sausio 1 d. 1978 m. sausio 1 d.
80/1179/EEB (OL L 350, 1980 12 23, p. 42)	1981 m. sausio 1 d.
85/579/EEB (OL L 372, 1985 12 31, p. 35)	1986 m. sausio 1 d.
89/438/EEB (OL L 212, 1989 7 22, p. 101)	1990 m. sausio 1 d.
77/796/EEB (OL L 334, 1977 12 24, p. 37)	1979 m. sausio 1 d.
80/1180/EEB (OL L 350, 1980 12 23, p. 43)	1981 m. sausio 1 d.
89/438/EEB (OL L 212, 1989 7 22, p. 101)	1990 m. sausio 1 d.

III PRIEDAS

KORELIACIJOS LENTELĖ

Direktyva 74/561/ EEB	Direktyva 74/562/ EEB	Direktyva 89/438/ EEB	Direktyva 77/796/ EEB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis			1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalies pirmoji įtrauka	—			1 straipsnio 2 dalies pirmoji įtrauka
—	1 straipsnio 2 dalies antroji įtrauka			1 straipsnio 2 dalies trečioji įtrauka
1 straipsnio 2 dalies antroji įtrauka	1 straipsnio 2 dalies antroji įtrauka			1 straipsnio 2 dalies trečioji įtrauka
2 straipsnio 1 ir 2 dalys	—			2 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	1 straipsnio 3 dalis			2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnis	2 straipsnis			3 straipsnis
4 straipsnis	3 straipsnis			4 straipsnis
5 straipsnis	4 straipsnis			5 straipsnis
6 straipsnis	5 straipsnis			6 straipsnis
6a straipsnis	5a straipsnis			7 straipsnis
7 straipsnis	6 straipsnis			—
			1 straipsnio 1 dalis	8 straipsnio 1 dalis
			3 straipsnis	8 straipsnis 2 dalis
			4 straipsnis	9 straipsnis
			5 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 1 dalis
			5 straipsnio 2 dalis	10 straipsnio 2 dalis
—	—	4 straipsnis		10 straipsnio 3 dalis
			6 straipsnis	11 straipsnis
			1 straipsnio 2 dailis	12 straipsnis
—	—	5 straipsnis		13 straipsnis
—	—			14 straipsnis
8 straipsnis	7 straipsnis			15 straipsnis
Priedo A punkto 1 papunktis	Priedo A punkto 1 papunktis			I priedo A punkto 1 papunktis (Teisė)
Priedo A punkto 1, 2, 3, 4 ir 5 papunkčiai	—			I priedo A punkto 1a, 1b, 1c, ir 1d papunkčiai
—	Priedo A punkto 1, 2, 3, 4 ir 5 papunkčiai			I priedo A punkto 2a, 2b, 2c, ir 2d papunkčiai
Priedo B punktas	Priedo B punktas			I priedo B punktas
—	—	—	—	II priedo A punktas
—	—	—	—	II priedo B punktas
—	—	—	—	III priedas